

U Splitu je 14. travnja 1945. Održana sjednica Predsjedništva ZAVNOH-a na kojoj je izabrana Narodna vlada Hrvatske.

Ta je obljetnica obilježena u Staroj gradskoj vijećnici, gdje su se polaganjem vijenaca i minutomšutnje nazočni podsjetili da je prije 74 godine upravo Split bio političko antifašističko središte Hrvatske. Okupljene su pozdravili Juraj Krstulović, potpredsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista RH i prof. Josip Milat, predsjednik Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Splita. U ime gradonačelnika Splita nazočne je pozdravio Ivica Grubišić Gire, savjetnika za komunalne djelatnosti. Županiju Splitsko-dalmatinsku predstavljao je na skupu pročelnik Tomislav Donlić. (M.K.)

Pokrovitelj svečanosti bio je Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, a potpredsjednik tog Saveza Juraj Krstulović je istaknuo kako je osnivanje te vlade prije 74 godine značilo prelazak iz ratnog u mirnodopsko razdoblje.

“Upravo kroz formiranje te vlade mi ističemo završetak oružane borbe (u Drugom svjetskom ratu),” rekao je Krstulović.

Predsjednik Udruge antifašista i antifašističkih boraca Grada Splita Josip Milat je istaknuo kako je Prva narodna Vlada Federalne Hrvatske bila višestranačka jer je pet njezinih ministara bilo iz HSS-a (Hrvatske seljačke stranke), četvorica iz Komunističke partije (KP) dok su četiri ministara bili predstavnici srpskog kluba, a jedan je ministar bio nestranački. “To je bila istinska narodna višestranačka vlada jer je odražavala strukturu sastava antifašističkog pokreta svih hrvatskih građana,” rekao je Milat.

Osvrćući se na aktualnu situaciju u Hrvatskoj Milat je spomenuo Jasenovac i Bleiburg.

Svjedočimo stalnom umanjivanju čak i bezobzirnom negiranju postojanja nevinih žrtava Jasenovca, uz istovremeno s državnim pokroviteljstvom, odavanje najvećeg državnog i crkvenog pijeteta ne baš svim nevinim žrtvama Bleiburga,” kazao je Milat.

Svjedočimo, kazao je, bezobzirnom i čestom negiranju antifašističke prošlosti, uništavanju antifašističkih i postavljanja spomen obilježja s fašističkim znakovljem, te “sve češćim javnim zalaganjem za legalizacijom pozdrava ‘Za dom spremni’ kao navodnim starim hrvatskim, a ne ustaškim pozdravom.”

Milat je izrazio žaljenje zbog, kako je rekao, zahtjeva da se iz preambule Ustava izbaci ZAVNOH kao jedan od temelja hrvatske državnosti.

“Umjesto toga pokušava se nametnuti stav da današnja moderna Hrvatska počiva na ‘nultoj’ godini i da su je stvorili hrvatski branitelji, što je suprotno načelima Ustava RH o Domovinskom ratu,” rekao je Milat.

Izaslanik župana splitsko-dalmatinskog Blaženka Bobana Tomislav Đonlić je istaknuo kako osnivanje Prve narodne Vlade Federalne Hrvatske važan događaj u povijesti Splita ali i za našu nacionalnu povijest.

“Split i Dalmacija su uvijek bili prvi u našem nacionalnom kontekstu,” rekao je Đonlić.

Izaslanik splitskog gradonačelnika Andre Krstulović Opare Ivica Grubišić Gire je rekao kako je 14. travnja 1945.. kada je formirana Prva narodna Vlada Federalne Hrvatske, ima posebno mjesto u povijesti Splita i Domovine Hrvatske.

“Nema nikakve sumnje da je ovaj značajni događaj dio dugogodišnjeg državotvornog procesa stvaranja današnje samostalne i demokratske Hrvatske izgrađene na vrijednostima antifašizma kako iz Drugog svjetskog rata tako i iz Domovinskog rata,” kazao je Grubišić Gire. (Nacional.hr).

